

Ενότητα 2

Αριθμητικά επίθετα και ουσιαστικά

- Τα αριθμητικά διακρίνονται σε 5 κατηγορίες:

- ✓ **Απόλυτα** αριθμητικά επίθετα, που φανερώνουν ένα πλήθος.

π.χ.: ένας, μία, ένα - δύο - τρεις, τρεις, τρία - τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα - πέντε

→ Από το 13 έως το 19 γράφονται με μία λέξη. Από το 21 και πάνω γράφονται με δύο λέξεις (εκτός από τα πολλαπλάσια του 10 που γράφονται πάντα με μία λέξη).

- ✓ **Τακτικά** αριθμητικά επίθετα, που φανερώνουν τη σειρά.

π.χ.: πρώτος-η-ο - δεύτερος-η-ο - τρίτος-η-ο κ.ο.κ.

→ Από το 13 και πάνω γράφονται με δύο λέξεις (εκτός από τα πολλαπλάσια του 10 που γράφονται πάντα με μία λέξη).

- ✓ **Πολλαπλασιαστικά** αριθμητικά επίθετα, που φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται κάτι.

π.χ.: απλός-ή-ό - διπλός-ή-ό - τριπλός-ή-ό - τετραπλός-ή-ό κ.ο.κ.

- ✓ **Αναλογικά** αριθμητικά επίθετα, που φανερώνουν πόσες φορές κάτι είναι μεγαλύτερο από κάτι άλλο.

π.χ.: διπλάσιος-α-ο - τριπλάσιος-α-ο κ.ο.κ.

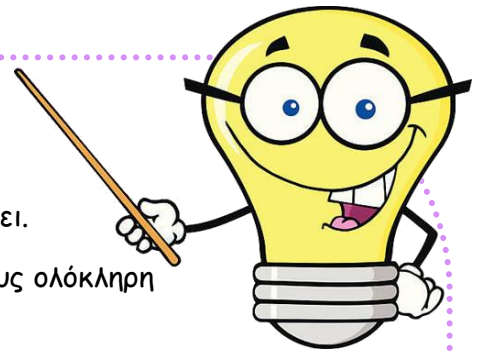
- ✓ **Περιληπτικά** αριθμητικά ουσιαστικά, που φανερώνουν ένα σύνολο από πρόσωπα, ζώα ή πράγματα.

- -αριά: Φανερώνουν ένα πλήθος στο περίπου.

π.χ.: δεκαριά, εικοσαριά κ.ο.κ.

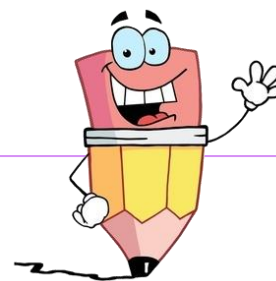
- -άδα: Φανερώνουν ένα πλήθος, ένα σύνολο.

π.χ.: δυάδα, τριάδα, δωδεκάδα κ.ο.κ.

- 1^η σημείωση: Η ορθογραφία του αριθμού εννιά (9) ποικίλει.
  - ✓ Με 2 ν γράφονται όσα αριθμητικά έχουν μέσα τους ολόκληρη τη λέξη <εννιά>.
π.χ.: εννέα, εννιά, εννιακόσια, εννιακοσιοστός, εννιαπλός, εννιαπλάσιος
  - ✓ Με 1 ν γράφονται τα υπόλοιπα αριθμητικά που έχουν σχέση με το 9, αλλά δεν ακούγεται σαν λέξη ολόκληρο μέσα τους.
π.χ.: ένατος, ενενήντα, ενενηκοστός, ενενηνταπλός, ενενηνταπλάσιος

- 2^η σημείωση: Τα απόλυτα αριθμητικά
  - ✓ μέχρι το είκοσι γράφονται ως μία λέξη
π.χ.: δεκαέξι, δεκαεφτά
  - ✓ από το είκοσι ένα (21) και πάνω γράφονται ως ξεχωριστές λέξεις
π.χ.: σαράντα οκτώ, τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια ενενήντα εννέα.

- 3^η σημείωση: Τα τακτικά αριθμητικά από το δέκατος τρίτος και μετά γράφονται ως ξεχωριστές λέξεις
π.χ.: δέκατος τρίτος, εικοστός πέμπτος.

- 4^η σημείωση: Τα σύνθετα αριθμητικά που έχουν δεύτερο συνθετικό τη λέξη μισός γράφονται με -ι.
Δεν ακολουθούν τον κανόνα και γράφονται με -η όσα έχουν πρώτο συνθετικό το αρσενικό ένας και το θηλυκό μία: **ενάμισι** ευρώ, **δυόμισι** κιλά, **τεσσερισήμισι** ώρες, **εφτάμισι** τόνοι, **αλλά μιάμιση** ώρα, **ενάμισης** τόνος

Ασκήσεις

1. Συμπληρώστε τους πίνακες των αριθμητικών.

ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΠΟΛΥΤΟ	ΤΑΚΤΙΚΟ	ΠΟΛΑΠΛ/ΤΙΚΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΚΟ	ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ
5	πέντε	πέμπτος-η-ο	πενταπλός-ή-ό	πενταπλάσιος-α-ο	πεντάδα
1					
2					
3					
4					
6					
9					
10					
11					
12					
15					
18					
20					
50					
100					
1.000					

2. Συμπληρώστε τα κενά με το κατάλληλο αριθμητικό ουσιαστικό ή επίθετο.

- Ποιος βγήκε ..... (1) στον αγώνα;
- Θα χρειαστώ μία ..... (6) αυγά για τη συνταγή.
- Με αυτά τα γυαλιά τα βλέπεις όλα ..... (2).
- Μέσα στην κασετίνα σου έχεις καμιά ..... (10) μολύβια.

- Το ..... (4) του ..... (9) είναι το ..... (36).
- Το αγαπημένο μου παραμύθι είναι "Τα ..... (3) γουρουνάκια".
- Βρήκα άλλη δουλειά και ο μισθός μου είναι ..... (2).
- Θα έρθω στο σπίτι σου κατά τις ..... (4).
- Δώστε μου μία ..... (20) βερύκοκα.
- Παιδιά, λύστε το ..... (3) και το ..... (7) πρόβλημα της φωτοτυπίας.
- Οι ..... (3) κοπέλες περπατούσαν καμαρωτά δίπλα στην ακρογιαλιά.

3. Σχηματίστε σύνθετα αριθμητικά με δεύτερο συνθετικό τη λέξη μισός (ήμισυ).

- Αγόρασε ..... ($3\frac{1}{2}$) καρπούζια.
- Η γιαγιά πρόσθεσε ..... ($1\frac{1}{2}$) λίτρο γάλα στην συνταγή του κέικ.
- Το φορτηγό μετέφερε ..... ($4\frac{1}{2}$) τόνους χύμα.
- Τον περίμενε ..... ($1\frac{1}{2}$) ώρα να τελειώσει το διάβασμα.
- Του πήρε ..... ($3\frac{1}{2}$) εβδομάδες να χάσει τα περιττά κιλά που είχε.
- Έφαγε ..... ($2\frac{1}{2}$) κομμάτια πίτα, αλλά ακόμα πεινούσε.
- Κέρδισε ..... ($4\frac{1}{2}$) εκατομμύρια ευρώ στο λαχείο.
- Πέρασε ..... ($1\frac{1}{2}$) χρόνος μέχρι να καταφέρει να ολοκληρώσει την εργασία του.
- Η μητέρα χρειάστηκε ..... ($8\frac{1}{2}$) λεπτά για να ετοιμάσει ένα πρόχειρο γεύμα.